

Брюксел, 3 юли 2026 г.
(OR. en)

11116/26

ECOFIN 906
UEM 310
SOC 435
EMPL 237
COMPET 850
ENV 826
EDUC 292
ENER 448
JAI 886
GENDER 123
JEUN 166
SAN 524
ECB
EIB

БЕЛЕЖКА

От:	Генералния секретариат на Съвета
До:	Комитета на постоянните представители/Съвета
Относно:	ПРЕПОРЪКА НА СЪВЕТА относно икономическата, социалната, трудовата, структурната и бюджетната политика на Дания

Приложено се изпраща на делегациите посоченият по-горе проект за препоръка на Съвета, преработен и съгласуван в различните комитети на Съвета и финализиран от Икономическия и финансов комитет въз основа на предложението на Комисията COM(2026) 204 final.

ПРЕПОРЪКА НА СЪВЕТА

относно икономическата, социалната, трудовата, структурната и бюджетната политика на Дания

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 121, параграф 2 и член 148, параграф 4 от него,

като взе предвид Регламент (ЕС) 2024/1263 на Европейския парламент и на Съвета от 29 април 2024 г. за ефективна координация на икономическите политики и за многостранно бюджетно наблюдение и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1466/97 на Съвета¹, и по-специално член 3, параграф 3 от него,

като взе предвид препоръката на Европейската комисия,

като взе предвид резолюциите на Европейския парламент,

като взе предвид заключенията на Европейския съвет,

като взе предвид становището на Комитета по заетостта,

като взе предвид становището на Икономическия и финансов комитет,

като взе предвид становището на Комитета за социална закрила,

като взе предвид становището на Комитета за икономическа политика,

¹ Регламент (ЕС) 2024/1263 на Европейския парламент и на Съвета от 29 април 2024 г. за ефективна координация на икономическите политики и за многостранно бюджетно наблюдение и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1466/97 на Съвета (ОВ L, 2024/1263, 30.4.2024 г., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj>).

като има предвид, че:

- (1) Регламент (ЕС) 2024/1263 определя целите на рамката за икономическо управление, която е насочена към насърчаване на стабилни и устойчиви публични финанси, устойчив и приобщаващ растеж и устойчивост чрез реформи и инвестиции, както и предотвратяване на прекомерен бюджетен дефицит. В регламента се предвижда, че Съветът и Комисията осъществяват многостранно наблюдение в рамките на европейския семестър в съответствие с целите и изискванията, определени в Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС). Европейският семестър включва по-специално формулирането и наблюдението на изпълнението на специфичните за всяка държава препоръки.
- (2) На 25 ноември 2025 г. въз основа на Регламент (ЕС) № 1176/2011 Комисията прие доклада за механизма за предупреждение за 2026 г., в който Дания не бе посочена като една от държавите членки, за които ще е необходимо да се извърши задълбочен преглед. Комисията прие и препоръка за препоръка на Съвета относно икономическата политика на еврозоната, препоръка за препоръка на Съвета относно човешкия капитал в Европейския съюз, както и предложение за съвместния доклад за заетостта за 2026 г., в който се анализира прилагането на насоките за заетостта и принципите на Европейския стълб на социалните права. Съветът прие препоръката относно икономическата политика на еврозоната² на 21 април 2026 г., а съвместния доклад за заетостта и препоръката относно човешкия капитал – на 9 март 2026 г.
- (3) На 29 януари 2025 г. Комисията публикува компас за конкурентоспособността – стратегическа рамка, която има за цел да повиши глобалната конкурентоспособност на Съюза през следващите пет години. В него трите преобразяващи императива – иновации, декарбонизация и конкурентоспособност, и сигурност – се определят като стълбове от критично значение за устойчив икономически растеж. След публикуването на компаса за конкурентоспособността той служи като основа за работата на европейския семестър, като гарантира, че икономическите политики на държавите членки са съобразени със стратегическите цели на ЕС, и създава единен подход към икономическото управление, насърчаващ устойчивия растеж, иновациите и устойчивостта в целия Съюз.

² ОВ С, C/2026/2434, 28.4.2026 г., ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2026/2434/oj>.

- (4) През 2026 г. европейският семестър за координация на икономическите политики продължава да се развива успоредно с последния етап от прилагането на Механизма за възстановяване и устойчивост (МВУ)³. Плановите за възстановяване и устойчивост (ПВУ), заедно с финансирането по линия на политиката на сближаване, бяха от съществено значение за изпълнението на приоритетите на политиката в рамките на европейския семестър, тъй като в плановите трябваше да бъдат включени мерки за ефективно справяне с всички или със значителна част от предизвикателствата, посочени в съответните специфични за всяка държава препоръки, отправени през последните цикли, а в програмите, финансирани по линия на европейската политика на сближаване, трябваше да бъдат отчетени специфичните за всяка държава препоръки. Тъй като наближава краят на срока на прилагане на МВУ, продължава да бъде изключително важно да се поддържат и надграждат реформите и инвестициите, подкрепяни и изпълнявани по линия на МВУ, по-специално тези, които допринасят за справяне с предизвикателствата, посочени в специфичните за всяка държава препоръки.
- (5) На 3 юни 2026 г. Комисията публикува доклада за Дания за 2026 г. В него беше оценен напредъкът на Дания в изпълнението на специфични за държавата препоръки за 2025 г. и беше направен преглед на изпълнението от страна на Дания на плана за възстановяване и устойчивост. Въз основа на този анализ в доклада за страната бяха посочени най-неотложните предизвикателства, пред които е изправена Дания. В него бяха оценени също напредъкът на Дания при прилагането на Европейския стълб на социалните права и постигането на водещите цели на Съюза в областта на заетостта, уменията и намаляването на бедността и социалното изключване, както и напредъкът в постигането на целите на Обединените нации за устойчиво развитие.

³ Регламент (ЕС) 2021/241 на Европейския парламент и на Съвета от 12 февруари 2021 г. за създаване на Механизъм за възстановяване и устойчивост (ОВ L 57, 18.2.2021 г., стр. 17, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/241/oj>).

- (6) На 21 януари 2025 г., въз основа на оценката и препоръката на Комисията, Съветът прие препоръка за одобряване на националния средносрочен фискално-структурен план на Дания⁴. Планът обхваща периода от 2025 г. до 2028 г. и установява бюджетно ограничение под формата на максимални темпове на растеж на нетните разходи, разпределено за четири години. Съветът препоръча следните максимални темпове на растеж на нетните разходи: 5,0% през 2025 г., 5,7% през 2026 г., 3,8% през 2027 г. и 2,9% през 2028 г., което съответства на максималните кумулативни темпове на растеж, изчислени спрямо базовата 2023 година на 12,6% през 2025 г., 18,9% през 2026 г., 23,5% през 2027 г. и 27,1% през 2028 г.
- (7) Агресивната война на Русия срещу Украйна и последиците от нея представляват екзистенциално предизвикателство за Европейския съюз. Комисията прикани държавите членки да поискат задействането по координиран начин на националната клауза за дерогация от Пакта за стабилност и растеж, за да се подкрепят усилията на ЕС за постигане на бързо и значително увеличение на разходите за отбрана⁵, като това предложение беше приветствано от Европейския съвет на 6 март 2025 г. След искането на Дания, на 8 юли 2025 г. Съветът, по препоръка на Комисията, прие препоръка, с която се допуска Дания да се отклони от препоръчаните максимални темпове на растеж на нетните разходи⁶. Периодът, в който е задействана националната клауза за дерогация (2025 – 2028 г.), позволява на Дания да промени приоритетите на държавните разходи или да увеличи държавните приходи, така че трайно по-високите разходи за отбрана да не застрашат фискалната устойчивост в средносрочен план.

⁴ Препоръка на Съвета от 21 януари 2025 г. за одобряване на националния средносрочен фискално-структурен план на Дания (ОВ С, С/2025/654, 10.2.2025 г., ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2025/654/oj>).

⁵ Съобщение на Комисията „Създаване на възможност за увеличаване на разходите за отбрана в рамките на Пакта за стабилност и растеж“, Брюксел, 19.3.2025 г., С(2025) 2000 final.

⁶ Препоръка на Съвета от 8 юли 2025 г., с която се допуска Дания да се отклони от максималните темпове на растеж на нетните разходи, заложиени от Съвета, съгласно Регламент (ЕС) 2024/1263 (Задействане на националната клауза за дерогация), (ОВ С, С/2025/3963, 20.8.2025 г., ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2025/3963/oj>).

- (8) На 30 април 2026 г. Дания представи своя годишен доклад за напредъка за 2026 г.⁷ относно спазването на препоръчаните максимални темпове на растеж на нетните разходи.
- (9) Растежът на реалния БВП през 2025 г. беше 2,9%, а инфлацията по ХИПЦ беше 1,8%. В прогнозата на Комисията от пролетта на 2026 г. се предвижда реалният БВП да нарасне с 1,9% през 2026 г. и с 1,8% през 2027 г., а инфлацията по ХИПЦ да бъде 1,8% през 2026 г. и 1,9% през 2027 г.
- (10) Въз основа на данни, предоставени от Евростат⁸, излишъкът на сектор „Държавно управление“ на Дания е намалял от 4,5% от БВП през 2024 г. на 2,9% през 2025 г. Намалението на излишъка през 2025 г. отразява главно растежа на разходите за отбрана. Въз основа на мерките на политиката, известни към крайната дата на изготвяне на прогнозата, в прогнозата на Комисията от пролетта на 2026 г. се предвижда излишък, възлизащ на 0,9% от БВП през 2026 г. и на 0,5% от БВП през 2027 г. Намалението на излишъка за 2026 г. отразява главно увеличените разходи, по-специално за отбрана, както и някои мерки по отношение на приходите.
- (11) Въз основа на данни, предоставени от Евростат⁹, консолидираният дълг на сектор „Държавно управление“ е намалял от 30,5% от БВП в края на 2024 г. на 27,9% от БВП в края на 2025 г. Въз основа на мерките на политиката, известни към крайната дата на изготвяне на прогнозата, в прогнозата на Комисията от пролетта на 2026 г. се предвижда съотношението на дълга към БВП да намалее на 27,0% до края на 2026 г. и да продължи да намалява до 26,2% до края на 2027 г.

⁷ Годишните доклади за напредъка за 2026 г. са на разположение на адрес: https://economy-finance.ec.europa.eu/economic-and-fiscal-governance/stability-and-growth-pact/preventive-arm/annual-progress-reports_en.

⁸ Евростат, Европейски показатели, 22.4.2026 г.

⁹ Евростат, Европейски показатели, 22 април 2026 г.

- (12) Въз основа на данни на Евростат¹⁰ общите разходи за отбрана на сектор „Държавно управление“ в Дания възлязоха на 2,2% от БВП през 2025 г., което съответства на увеличение от 1 процентен пункт от БВП в сравнение с референтната 2021 г. Според прогнозата на Комисията от пролетта на 2026 г. се очаква те да бъдат 2,6% от БВП през 2026 г., което съответства на увеличение от 1,4 процентни пункта от БВП в сравнение с 2021 г.¹¹
- (13) Съюзът продължава да е изправен пред рискове от прекъсване на енергийните доставки и повишена нестабилност на цените, изострени от геополитическото напрежение, което засяга световните пазари на нефт и газ. Опитът от енергийната криза от 2022 – 2023 г. показва, че широкообхватните и нецеленасочени мерки водят до големи фискални разходи и са социално и икономически неефективни. След избухването на войната в Близкия изток през февруари 2026 г. Дания не прие нови мерки на фискалната политика за смекчаване на въздействието на високите цени на енергията върху домакинствата и предприятията¹².
- (14) Въз основа на изчисленията на Комисията нетните разходи в Дания са нараснали със 7,3% през 2025 г. и с 10,9% кумулативно през 2024 г. и 2025 г. Растежът на нетните разходи през 2025 г. надхвърля препоръчания максимален темп на растеж, което съответства на отклонение от 1,0% от БВП на годишна база. Когато се разглеждат заедно 2024 и 2025 г., кумулативният темп на растеж на нетните разходи е под препоръчания максимален темп на растеж¹³.

¹⁰ Евростат, държавни разходи по класификация на функциите на държавното управление (КОФОГ).

¹¹ Определението на НАТО за разходите за отбрана се различава от определението за разходите за отбрана по КОФОГ. Освен това може да са налице различия, дължащи се на момента на вписване на разходите, по-специално за военно оборудване, тъй като докладването в рамките на НАТО не следва националните счетоводни правила по отношение на момента на вписването.

¹² Това отразява положението към крайната дата на изготвяне на прогнозата на Комисията от пролетта на 2026 г. (4 май 2026 г.).

¹³ Тъй като Дания се възползва от гъвкавостта, предоставена от националната клауза за дерогация, оценката на спазването на изискването е съсредоточена върху последното сравнение.

- (15) Въз основа на изчисленията на Комисията се очаква нетните разходи в Дания да нараснат с 6,7% през 2026 г. и с 18,3% кумулативно през 2024 г., 2025 г. и 2026 г. Очакваният растеж на нетните разходи през 2026 г. надхвърля препоръчания максимален темп на растеж, което съответства на отклонение от 0,4% от БВП на годишна база. Когато се разглеждат заедно 2024 г., 2025 г. и 2026 г., прогнозният кумулативен темп на растеж на нетните разходи е под препоръчания максимален темп на растеж¹⁴.
- (16) Систематичното, съдържателно и навременно участие на местните и регионалните органи, социалните партньори, гражданското общество и други съответни заинтересовани страни продължава да бъде от съществено значение, за да се гарантира широка ангажираност за успешното изпълнение на инструментите за финансиране на Съюза, както и в контекста на европейския семестър.
- (17) Изпълнението на програмите на политиката на сближаване, които включват подкрепа от Европейския фонд за регионално развитие (ЕФРР), Фонда за справедлив преход (ФСП) и Европейския социален фонд плюс (ЕСФ+) в Дания, е над средния темп на равнище ЕС както по отношение на подбора на проекти, така и по отношение на плащанията. Важно е да се запази настоящата динамика, като същевременно се увеличи максимално въздействието на инвестициите по места. Дания вече предприема действия в рамките на програмите си по политиката на сближаване, за да повиши конкурентоспособността и растежа. От съществено значение е да се гарантира, че новите инвестиции, определени от Дания в нейния междинен преглед на фондовете на политиката на сближаване, по-специално тези, свързани с петте приоритета, установени в Регламента за междинния преглед¹⁵, се осъществяват бързо и ефективно.

¹⁴ Тъй като Дания се възползва от гъвкавостта, предоставена от националната клауза за дерогация, оценката на спазването на изискването е съсредоточена върху последното сравнение.

¹⁵ Регламент (ЕС) 2025/1914 на Европейския парламент и на Съвета от 18 септември 2025 г. за изменение на регламенти (ЕС) 2021/1058 и (ЕС) 2021/1056 по отношение на специални мерки за справяне със стратегически предизвикателства в контекста на междинния преглед.

- (18) Дания е изправена пред редица предизвикателства, свързани с иновациите и производителността, енергийния преход, устойчивото селско стопанство, кръговата икономика и управлението на отпадъците, уменията и жилищното настаняване.
- (19) Ръстът на производителността остава концентриран в малък брой големи предприятия, докато малките и средните предприятия (МСП) продължават да се сблъскват с пречки пред иновациите и внедряването на нови технологии, особено извън столичния регион, което подчертава ограниченото разпространение на иновациите сред МСП. Дания постигна напредък в насърчаването на иновациите с политически споразумения за многогодишно финансиране на научните изследвания и иновациите и за засилване на трансфера на знания и технологии от университетите към предприятията. Скорошните мерки на политиката са положителни, но те не са насочени изцяло към преодоляване на конкретни слабости на системата за иновации. Укрепването на достъпа до по-целенасочени и рационализирани инструменти за подкрепа на иновациите, намаляването на разпокъсаността и административната тежест, подобряването на разпространението на знания между научноизследователските институции и предприятията и усъвършенстването на националната рамка за обществени поръчки за иновации биха помогнали на МСП да интегрират авангардни решения и да участват по-активно в екосистемите за научни изследвания и иновации.
- (20) Достъпът до финансиране за разрастване на дейността е от решаващо значение за подпомагане на растежа на иновативните предприятия и техния принос за производителността и икономическата динамика. Въпреки значителния капиталов пазар броят на първичните публични предлагания е малък, като пазарът е доминиран от малък брой големи дружества. В същото време дейността с рисков капитал остана като цяло стабилна през последните години, а някои датски дружества търсят капитал за разрастване на дейността чрез преместване на по-големи международни пазари с по-големи капиталови обеми и повече рамки за подкрепа на разрастването. Това показва, че има възможност за по-нататъшно развитие на собствения капитал на етапа на растеж и за подобряване на условията за първично публично предлагане в Дания, за да се осигури капитал за разширяване на дейността, интернационализация и иновации на местните динамични дружества. По-голямото мобилизиране на спестяванията на домакинствата и институционалните спестявания в капиталови инвестиции, включително чрез преодоляване на недостатъците, свързани с датските инвестиционни и спестовни сметки, би спомогнало за по-нататъшното задълбочаване на националните капиталови пазари и за увеличаване на предлагането на дългосрочно финансиране.

- (21) През 2025 г. 92,4% от нетното производство на електроенергия в Дания е от възобновяеми източници, което е най-високият процент в ЕС през тази година, както и най-високият в историята на Дания. След неуспехи в плана на страната за развитие на вятърната енергия от разположени в морето инсталации в края на 2025 г. бяха обявени нови търгове за ветроенергийни паркове в морето, с които се предлагаше държавна подкрепа на потенциалните разработчици съгласно модел на двупосочен договор за разлика. Дания използва Рамката за държавна помощ във връзка с Пакта за чиста промишленост (CISAF). През 2025 г. бяха приети или надеждно обявени допълнителни мерки за ускоряване на внедряването на местно произведена енергия от възобновяеми източници, включително в отговор на препоръките на националния екип по енергийните кризи (NEKST).
- (22) Високият дял на възобновяемите енергийни източници в електроенергийния микс на Дания означава, че по-нататъшната електрификация в различните сектори би могла да бъде мощен лост за декарбонизация и финансова достъпност на енергията, особено в контекста на нестабилните пазари на изкопаеми горива. Значителна стъпка беше направена на 1 януари 2026 г., когато данъкът върху електроенергията за домакинствата беше намален от 72,7 йоре на едва 0,8 йоре на киловатчас. Това е положително развитие и от гледна точка на финансовата достъпност на енергията, като се има предвид, че сметката за електроенергия за датските домакинства през 2025 г. беше сред най-високите в ЕС, което до голяма степен се дължи на данъчното облагане. Намаляването на данъка върху електроенергията за домакинствата обаче е само временно (за две години). За промишлените потребители данъците върху електроенергията вече до голяма степен подлежат на възстановяване. За да реализира пълния си потенциал, Дания би имала полза от насърчаване на по-нататъшната електрификация, включително чрез приемане на всеобхватна стратегия за електрификация, в която се определят повече структурни мерки и обвързани със срокове секторни цели.

- (23) Въпреки значителните инвестиции в електроенергийната мрежа през последните години капацитетът на мрежата на Дания е изчерпан поради безпрецедентното търсене на нови връзки, особено от центрове за данни, проекти Power-to-X и системи за натрупване на енергия с батерии. Това принуди оператора на националната електропреносна система временно да преустанови (до 3 юни) сключването на нови споразумения за присъединяване към мрежата и да удължи сроковете за обработка на проектите във фазите на скрининг и зрялост. Въпреки че бяха приложени или надеждно обявени някои мерки за справяне с тази ситуация и за ускоряване на разширяването на мрежата, капацитетът на мрежата вероятно ще остане слаб в средносрочен план. В този контекст Дания би могла да предприеме действия за намаляване на средните срокове за обработване на екологичните одобрения от компетентните агенции, включително чрез осигуряване на подходящ брой служители. Дания би могла също така да обмисли мерки за по-нататъшно подобряване на управлението на опашките в електроенергийната мрежа и на гъвкавостта ѝ с цел оптимизиране на използването на съществуващата мрежова инфраструктура. Освен това потребителите на електроенергия в Дания продължават да бъдат изложени на нестабилни цени, със скокове в периодите на ниско производство на енергия от възобновяеми източници, когато е по-вероятно скъпото производство на електроенергия от изкопаеми горива да определи пределни цени, което подчертава продължаващото значение на решенията за гъвкавост във връзка с неизкопаеми източници на енергия, като например акумулирането на енергия и инструментите за реакция на потреблението, за да се балансират търсенето и предлагането във всички съответни срокове и да се подобри цялостната гъвкавост на системата.

- (24) Секторът на селското стопанство в Дания е основният източник на емисии на парникови газове, обхванати от Регламента за разпределяне на усилията¹⁶. Интензивните селскостопански практики причиняват също прекомерно отмиване на хранителните вещества и оттичане на води от обработваемите площи, което има сериозни последици за здравето на почвите, природата и за водните и морските екосистеми. Ето защо повишаването на устойчивостта на хранително-вкусовия сектор е от ключово значение за постигането на целите в областта на климата и за гарантиране на устойчив просперитет. Политическото споразумение за „зелена Дания“, постигнато на 18 ноември 2024 г., продължава да бъде основната национална рамка на политиката, ръководеща усилията в тази област. През 2025 г. всяка от 23-те местни тристранни конфигурации, създадени съгласно споразумението, прие план за превръщане на земеделските площи в природа. Освен това беше постигнато споразумение за нов регламент за азота, в който се посочва, че от 2027 г. нататък на земеделските стопани в цялата страна ще се разпределят ограничени квоти за изхвърляне на азот. Очаква се този нов модел да намали емисиите на азот със 7900 тона. Въз основа на тези положителни стъпки бързото прилагане на договорените мерки продължава да бъде от решаващо значение, за да се гарантира, че целите в областта на климата и околната среда, определени в споразумението за „зелена Дания“, ще бъдат постигнати до 2030 г. Дания също така би имала полза от проучване на синергии с действията, които ще бъдат включени в националния законодателен акт за природата и биологичното разнообразие, и с няколко задължения в плана за възстановяване на природата.

¹⁶ Регламент (ЕС) 2023/857 на Европейския парламент и на Съвета от 19 април 2023 г. за изменение на Регламент (ЕС) 2018/842 за задължителните годишни намаления на емисиите на парникови газове за държавите членки през периода 2021 – 2030 г., допринасящи за действията в областта на климата в изпълнение на задълженията, поети по Парижкото споразумение, и на Регламент (ЕС) 2018/1999 (ОВ L 111, 26.4.2023 г., стр. 1 – 14), ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2023/857/oj>.

- (25) Въпреки неотдавнашните усилия Дания продължава да е изправена пред предизвикателства при прехода към по-силна кръгова икономика и подобряването на своите политики за управление на отпадъците. Датската икономика продължава да бъде силно зависима от първични ресурси и вносни материали. Според последните данни на Евростат Дания има едни от най-високите обеми хранителни отпадъци (2023 г.), битови отпадъци (2024 г.) и отпадъци от опаковки (2023 г.) на глава от населението в ЕС¹⁷. Освен това Дания изгаря (оползотворяване на енергия) най-големия обем битови отпадъци на глава от населението в ЕС, процентът на кръгово използване на материалите остава под средния за ЕС и няма ясна възходяща тенденция по отношение на дела на рециклираните битови отпадъци. Създаването на система за разделно събиране на всички потоци от отпадъци в повечето общини, по-строгите правила за управление на търговските отпадъци, реформите за либерализиране на пазара за изгаряне на отпадъци и новата схема за разширена отговорност на производителя за опаковките са положителни стъпки, но са необходими допълнителни действия за предотвратяване на битовите отпадъци и отпадъците от опаковки, увеличаване на повторната употреба и рециклирането на битовите отпадъци и пренасочване на подлежащите на повторна употреба и рециклиране битови отпадъци от изгарянето им. Предстоящата преоценка и преразглеждане на националния план за действие за кръговата икономика предоставя възможност за набелязване на нови инициативи. Това би могло да включва стимули за по-съобразени с кръговата икономика опаковане и проектиране на продуктите, както и за засилено използване на вторични суровини.
- (26) С оглед на решаващата роля на човешкия капитал за повишаване на конкурентоспособността и стратегическата автономност на Съюза, през 2026 г. Съветът препоръча на държавите членки да предприемат действия за спешно справяне със структурните предизвикателства, свързани с човешкия капитал, в областта на уменията и образованието, които възпрепятстват конкурентоспособността. Специфичните за държавата препоръки за 2026 г., отправени към Дания, могат да допринесат за изпълнението на препоръката на Съвета относно човешкия капитал в Съюза.

¹⁷ Седем държави членки не са докладвали данни за битовите отпадъци за 2024 г., а четири държави членки не са докладвали данни за отпадъците от опаковки за 2023 г.

- (27) Датският пазар на труда продължава да е свит, с ниски равнища на безработица и нарастваща работна сила. Забелязва се обаче тенденция към леко увеличаване на безработицата. Нарастващият брой работници се състои главно от чуждестранна работна сила, по-възрастни и много млади работници; в същото време недостигът на умения и несъответствията между търсените и предлаганите умения биха могли да възпрепятстват заетостта и растежа. Недостигът на квалифицирани работници е широко разпространен в някои професии в областта на здравеопазването и полагането на грижи, но е по-изразен в секторите, които подкрепят екологичния и цифровия преход. Що се отнася до цифровия преход, това засяга преди всичко специалистите в областта на ИКТ, но също така и цифровите умения, които се изискват в повечето сектори. Що се отнася до екологичния преход, това засяга сектора на строителната промишленост и гражданското строителство като цяло, включително уменията, необходими за строителство и саниране на къщи, т.е. отопление, изолация и др., но също така и във връзка с осъществяването на широкомащабни енергийни проекти. Въпреки че бяха предприети някои действия чрез реформи за осигуряване на подходящо навлизане на нови ученици в професионалните училища, големият и нарастващ брой на преждевременно напускащите училище увеличава броя на хората, които вероятно няма да притежават основни умения. Недостигът на умения се утежнява допълнително от продължаващите неравенства в постиженията в образованието и обучението на регионално равнище, както е видно от резултатите, получени при финалните изпити при завършване на задължителното училищно образование, по-специално за езикова и математическа грамотност. За да се справи с тези предизвикателства, Дания следва да се стреми да привлече и по-голям брой квалифицирани учители в общинските начални и прогимназиални училища (*folkeskole*).

- (28) Въпреки че Дания предприе стъпки за насърчаване на финансовата достъпност чрез жилища с нестопанска цел, трябва да бъде увеличено цялостното жилищно строителство, за да се отговори на голямото търсене, по-специално в района на столицата. Високите цени на жилищата, обитавани от собствениците им, продължителното чакане за жилища с нестопанска цел и сложните процедури за планиране и правила за земеползване за ново строителство доведоха до постоянен недостиг на жилища, достъпни за домакинствата с по-ниски доходи. Отчасти в резултат на това домакинствата с ниски доходи, домакинствата с един работещ член и много млади хора, живеещи сами, се сблъскват с високи жилищни разходи спрямо доходите си. С оглед на увеличаването на предлагането на жилища на по-ниски цени и за да се да се гарантира по този начин финансова достъпност за домакинствата с по-ниски доходи, ще бъде важно вече предприетите стъпки за по-добро съгласуване на ценовите тавани за строителство на жилища с нестопанска цел с пазарните цени да бъдат допълнени с действия за насърчаване на строителството на жилища в по-общ план, по-специално чрез опростяване на процедурите за планиране и преразглеждане на правилата за планиране на земеползването,

ПРЕПОРЪЧВА на Дания да предприеме през 2026 г. и 2027 г. следните действия:

1. Да продължи да се придържа към максималните темпове на растеж на нетните разходи, препоръчани от Съвета на 21 януари 2025 г., като същевременно използва гъвкавостта, предоставена от националната клауза за дерогация, задействана от Съвета. Да увеличи общите разходи и готовност в областта на отбраната и сигурността, като същевременно гарантира устойчивостта на обслужването на дълга и ефективността на разходите и постепенно адаптира бюджета, за да поддържа структурно по-високи разходи за отбрана. Да гарантира, че мерките, предприети за смекчаване на въздействието на покачването на цените на енергията, са временни и насочени към защита на уязвимите домакинства или към задоволяване на нуждите на енергоемките предприятия, запазват стимулите за икономии на енергия, както и че фискалните разходи за тези мерки са съвместими с поетите ангажменти по фискалната рамка на ЕС.
2. Да осигури непрекъснатост на реформите и инвестициите, осъществявани в рамките на Механизма за възстановяване и устойчивост. Да поддържа темпа на изпълнение на програмите по политиката на сближаване, като се основава, когато е целесъобразно, на преразпределението към стратегическите приоритети и възможностите за гъвкавост, договорени в контекста на междинния преглед на рамката на политиката на сближаване.
3. Да подкрепя МСП за иновации и внедряване на нови технологии чрез подобряване на достъпа до инструменти за финансиране на иновациите, насърчаване на разпространението на знания и укрепване на националната рамка за обществени поръчки за иновации. Да подобри достъпа до финансиране за разрастване на дейността чрез капиталовите пазари за растеж и публичните капиталови пазари и по-нататъшно мобилизиране на вътрешните спестявания чрез капиталови инвестиции на домакинствата и институциите.
4. Да ускори темпа на електрификация. Да подкрепи модернизирането на електроенергийната мрежа, необходимо на равнището на преноса и разпределението, както и оптимизирането на съществуващата инфраструктура. Да насърчава реакцията на потреблението, акумулирането на енергия и други решения за гъвкавост по отношение на неизкопаемите горива. Да продължи да прилага мерки за намаляване на интензивността на селскостопанските и земеделските дейности. Да укрепва кръговата икономика и политиките за управление на отпадъците чрез по-нататъшно насърчаване на предотвратяването, повторната употреба и рециклирането на битови и други отпадъци.

5. Да преодолее недостига на умения, за да се отговори на нуждите на пазара на труда. Да засили действията за подобряване на основните умения, преодоляване на неравенствата по отношение на постиженията в образованието и обучението, отстраняване на недостига на квалифицирани учители и справяне с преждевременното напускане на училище.
6. Да увеличи предлагането на жилища, особено в големите градове, чрез опростяване на процедурите за планиране и преразглеждане на правилата за планиране на земеползването, за да се улесни строителството на нови жилища.

Съставено в Брюксел на [...] година.

За Съвета

Председател
